

NOT: Büyükşehir olan illerde otoparklara işyeri açma ve çalışma ruhsatı verme yetkisi hk.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 7118846/622.02/1422724

13/08//2021

Konu : GÖRÜŞ (Otoparkların Ruhsatlandırma Yetkisi Hk.)

..... VALİLİĞİNE
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

İlgi : 30.07.2021 tarihli ve 1417516 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekindeki ..... 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 27.07.2021 tarihli ve 2021/311 Esas sayılı yazısında; davacı ..... ile davalı ..... Belediyesi Başkanlığı arasında görülmekte olan alacak (Taşınmaz Kira Sözleşmesinden Kaynaklanan) davası nedeniyle dava konusu Hatay ili, İskenderun ilçesi 1841 ada 14 parseli bitişik 2732,53 m²'lik otopark olarak kullanılacak alanın işletme yetkisinin 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ile getirilen yenilik neticesinde çelişki olduğu belirtilerek, otoparklara işyeri açma ve çalışma ruhsatı verme yetkisinin hangi kuruma ait olduğuna ilişkin Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nda bazı değişiklikler yapılmıştır. 5216 sayılı Kanun'un "*Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları*" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde "*Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.*" (1) bendinde "*Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat vermek.*" hükümlerinin büyükşehir belediyelerince yerine getirileceği belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un 7 nci maddesindeki ilçe belediyelerinin görev ve yetkilerini düzenleyen 3 üncü fıkrasının (d) bendinde yapılan değişiklikten sonra "*Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerden; 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak, (...) spor, dinlenme ve eğlence yerleri ile parkları yapmak; yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik sosyal ve kültürel hizmetler sunmak; mesleki eğitim ve beceri kursları açmak; mabetler ile sağlık, eğitim, kültür tesis ve binalarının yapım, bakım ve onarımı ile kültür ve tabiat varlıkları ve tarihî dokuyu korumak; kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin geliştirilmesine ilişkin hizmetler yapmak; bölge otoparkı, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat vermek.*" hükümleri Kanun yayım tarihinden itibaren ilçe belediyelerince yerine getirilecektir.

5216 sayılı Kanun'un "*Belediyeler arası hizmet ilişkileri ve koordinasyon*" başlıklı 27 nci maddesinin son fıkrasında "*(Ek fıkra:12/11/2012-6360/11 md.) (Değişik fıkra:24/12/2020-7261/31md.) İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında bölge otoparkı*

için gerekli arsa alımları ile inşasında kullanılır. Bu gelirler bu fıkra da belirtilen amaç dışında kullanılamaz.” hükmü yer almaktadır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun “Otoparklar” başlıklı 37 nci maddesinde “İmar planlarının tanziminde planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçlar göz önünde tutularak lüzumlu otopark yerleri ayrılır.

Otopark ihtiyacı bulunan bina ve tesislere lüzumlu otopark yeri tefrik edilmedikçe yapı izni, otopark tesis edilmedikçe de kullanma izni verilmez.

Kullanma izni alındıktan sonra otopark yeri, plana ve yönetmelik hükümlerine aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilemez. Bu fıkra hükmüne aykırı hareket edildiği takdirde ilgili idarece yapılacak tebligat üzerine en geç üç ay içerisinde bu aykırılık giderilir. Mülk sahibi tebligata rağmen müddeti içerisinde gerekli düzeltmeyi yapmaz ise, belediye encümeni veya il idare kurulu kararı ile bu hizmet ilgili idarece yapılır ve masrafi mal sahibinden tahsil edilir.

(Ek fıkra:4/7/2019-7181/11 md.) Yapılaşmamış parseller, parsel maliklerinin muvafakati, araç giriş ve çıkışlarının trafiği aksatmaması ve ilgili idaresinden izin alınmak kaydıyla, zemini geçirimli malzeme ile kaplanarak ve gerekli işaretlemeler yapılarak, yapı kapsamına girmeyecek şekilde açık otopark olarak işletilebilir.” denilmek suretiyle otopark yeri ayrılması ve uygulamada dikkat edilmesi gereken hususlar düzenlenmiştir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesinde uygulanacak esas ve usulleri düzenleyen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe göre otoparklar sıhhi müessese grubunda yer alan işyerleri arasındadır. Yönetmeliğin “Ruhsatın düzenlenmesi” başlıklı 12 nci maddesinde, “Sıhhi işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1’de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder. Başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilir.

...
İşyeri açma ve çalışma ruhsatı müracaatı sırasında bu Yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeler dışında başka herhangi bir belge istenemez ve başvuru formundaki beyana göre ruhsat işlemleri sonuçlandırılır.

*İlgilinin beyanına göre tanzim edilen ruhsat müstesna hak doğurmaz.” hükmü ile “Aranacak şartlar” başlıklı 14 üncü maddesinde “Sıhhi işyerlerinin ruhsatlandırılması sırasında bu Yönetmelikte belirtilen **genel şartların** yanı sıra sınıflarına ve özelliklerine göre **Ek 1’de belirtilen şartlar aranır.”** hükümleri doğrultusunda yapılan müracaatların Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde işyeri açma ve çalışma ruhsatının düzenlenmesi, 13 üncü madde hükümlerine göre de ruhsat verilen iş yerlerinin yasal süre içinde kontrolü ile işyeri açma ve çalışma ruhsatının kesinleşme işlemlerinin tamamlanması gerekmektedir.*

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde; büyükşehir ilçe belediyelerinin daha önce yalnızca otopark yapma yetkisi bulunmakta iken 7261 sayılı Kanun ile 5216sayılı Kanun'da yapılan değişiklik üzerine bu idarelere 3194 sayılı Kanun'un 37 nci maddesi ve Otopark Yönetmeliği kapsamında bölge otoparkı yapma yetkisi ve sorumluluğu verilmiş olup ayrıca bu idarelerin sınırları içinde kapalı ve açık otoparkları yapma, yaptırma, işletme, işletme veya sıhhi müessese kapsamında İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında kapalı ve açık otoparkları ruhsatlandırma ve denetleme yetkisinin de bulunduğu, ilçe belediyelerinin sayılan görev, yetki ve sorumluluklar bakımından birinci derecede ve genel yetkili idareler olduğu, öte yandan büyükşehir belediyelerinin de büyükşehir belediyesi tarafından yapılan, işletilen veya sorumluluğunda bulunan alanlarda aynı yetkileri özel olarak haiz olduğu değerlendirilmektedir

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür